

Memo

Raad

Aan: Gemeenteraad
Van: College van B&W
PFH: M. de Visser
Datum: 3-11-2022
Onderwerp: Energiearmoede
Zaaknummer:

Geachte leden van de raad,

Met deze memo informeert het college de raad graag over wat we in Het Hogeland doen om inwoners te ondersteunen in de energie- en inflatiecrisis. Deze memo richt zich met name op de energietoeslag, maar ook andere regelingen worden kort benoemd. De memo beperkt zich tot de regelingen voor inwoners en gaat dus niet in op bijvoorbeeld ondersteuning voor dorpshuizen of sportverenigingen.

Energietoeslag in 2022

Het Rijk heeft in korte tijd het uitkeren van de eenmalige energietoeslag van in eerste instantie 800 euro belegd bij de gemeenten. Deze toeslag wordt verstrekt als categoriale bijzondere bijstand op grond van de Participatiewet en is bedoeld om de stijgende energieprijzen en koopkrachtvermindering van minimahuishoudens op te vangen.

Het college heeft in juni 2022 besloten om de eenmalige energietoeslag van 800 euro ambtshalve of middels een aanvraagprocedure toe te kennen en uit te keren aan huishoudens binnen de gemeente Het Hogeland met een inkomen tot en met 120% van de bijstandsnorm. De beleidsregels Eenmalige Energietoeslag 2022 zijn daartoe door het college vastgesteld. Vanaf juli 2022 is de energietoeslag zowel ambtshalve als op aanvraag verstrekt.

Het kabinet heeft besloten om het (richt)bedrag van de eenmalige energietoeslag te verhogen naar € 1.300,00 om huishoudens met een laag inkomen tegemoet te komen. In september 2022 heeft het college besloten tot de uitvoering hiervan met wijziging van de beleidsregels. Huishoudens die op dat moment al de € 800 hadden ontvangen hebben in oktober de resterende €500 euro ontvangen. Huishoudens die de energietoeslag nog niet hadden ontvangen hebben vanaf oktober het gehele bedrag van € 1.300 in een keer ontvangen.

Het college heeft in september tevens besloten om de regels iets aan te passen. De volgende huishoudens komen hierdoor nu ook in aanmerking voor de energietoeslag van in totaal 1300 euro als zij voldoen aan alle voorwaarden.

- Studenten die een zelfstandige woonruimte bewonen
- Inwoners met een energiecontract op naam die zelfstandige woonruimte bewonen en een all-in tarief betalen

Aantallen

Binnen gemeente Het Hogeland tellen we ongeveer 2600 huishoudens die vallen onder de doelgroep 'Huishoudens met een inkomen tot en met 120% van de bijstandsnorm. Zij zouden dus in potentie de energietoeslag kunnen ontvangen. De huidige prognose is dat we uit zullen komen op 2.391 gehonoreerde aanvragen.

Hieronder een overzicht van het aantal ambtshalve verstrekkingen en het aantal aanvragen. Deze cijfers zijn van peildatum 24 oktober 2022.

- Ambtshalve verstrekkingen: **881**
- Aanvragen binnen: **1892**, waarvan:
 - Nog afhandelen: 481
 - Toegekend: 1126
 - Afgewezen: 285

Financiële gevolgen

Op basis van de prognose van 2.391 gehonoreerde aanvragen komen we uit op uitgaven ter hoogte van € 3.108.300. Voor de uitvoering van de regeling is er vanuit de rijksmiddelen voor een bedrag van € 96.200 ingehuurd. Het budget dat Het Hogeland van het Rijk ontvangt voor de regeling energietoeslag in 2022 is niet toereikend. Gemeente Het Hogeland heeft op basis van de te verwachten aantallen een tekort van € 345.000. Dit tekort is in de Najaarsnota verwerkt.

Energietoeslag in 2023

Het Rijk heeft aangekondigd dat de energietoeslag in 2023 wordt verlengd. Over de invulling van deze regeling in 2023 zal het college nog moeten besluiten. Met het collegebesluit over de energietoeslag in 2023 volgen ook aangepaste beleidsregels energietoeslag. Besluitvorming hierover volgt aan het begin van 2023. De raad zal dan middels een memo worden geïnformeerd .

Bij dit besluit heeft het college te maken met het volgende spanningsveld. Enerzijds is er een grote groep inwoners met problematiek, ook juist bij de groep vlak boven de inkomensgrens van 120% van de bijstandsnorm. Anderzijds is er in 2022 een groot tekort ontstaan met deze regeling. De middelen die Het Hogeland zal ontvangen voor de energietoeslag in 2023 zijn nog niet bekend. Naar verwachting liggen deze op ongeveer hetzelfde niveau als de middelen voor 2022.

Bijzondere bijstand

De energietoeslag is in veel gevallen niet toereikend omdat de gestegen energiekosten hoger zijn dan de energietoeslag. Bovendien zijn er groepen inwoners met een inkomen dat net iets te hoog is waardoor ze niet voor de energietoeslag in aanmerking komen. Naast de energietoeslag (verstrekt als categoriale bijzondere bijstand) bestaat er in bepaalde gevallen ook recht op individuele bijzondere bijstand voor de energiekosten.

Het aantal inwoners dat dit heeft aangevraagd in Het Hogeland ligt nog erg laag. Dit komt waarschijnlijk omdat er (nog) geen bekendheid aan gegeven is. Als veel inwoners gebruik gaan maken van bijzondere bijstand voor energiekosten dan zal dit grote gevolgen hebben voor het budget voor bijzondere bijstand.

Het college stelt nog specifieke beleidsregels vast over de invulling van deze individuele bijzondere bijstand. Dit volgt naar verwachting uiterlijk aan het begin van 2023.

Energiebesparingsmaatregelen

Naast financiële ondersteuning bij het betalen van de hoge energierekening wil het college ook inzetten op het naar beneden brengen van deze rekening. Dit gebeurt middels energiebesparingsmaatregelen.

De gemeente heeft hiervoor middelen ontvangen vanuit het Rijk. Het gaat om € 618.790 uit de specifieke uitkering "Tijdelijke verlichting voor huishoudens met energiearmoede". Hierna worden de maatregelen beschreven.

Kadokaarten

Voor huishoudens met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm stelt het college vanaf half november een financiële bijdrage beschikbaar voor verduurzaming. Hiervoor is een kadokaartensysteem ingericht. Dit wordt aangeboden in samenwerking met het Energieloket. De term kadokaart is afkomstig van het Energieloket en is een landelijke term.

Er zijn drie varianten van de kadokaart, te weten:

Bedrag	Doel	Voor wie
€ 50	Kleine maatregelen, denk aan ledlampen of tochtstrips	Huurders en woningeigenaren
€ 400	Witgoed, denk aan zuinigere wasmachine of koelkast	Huurders en woningeigenaren
€ 1000	Doe het zelf isolatiemaatregelen	Alleen woningeigenaren

De doelgroep is gelijk aan de doelgroep van de energietoeslag. De groep is dus maximaal 2600 huishoudens groot en bestaat voornamelijk uit huurders en een deel is woningeigenaar.

Vanaf half november ontvangt iedereen die op 1 november de energietoeslag heeft ontvangen een brief waarmee de kadokaarten kunnen worden aangevraagd. Er volgt nog uitgebreide communicatie over deze regeling intern en extern. De kadokaarten kunnen ingewisseld worden bij lokale winkels die zijn aangesloten en bij een online winkelplatform. Per huishouden zijn meerdere kadokaarten aan te vragen.

Klussendienst

Samen met Werk op Maat is een klussendienst opgezet voor mensen die niet zelf kleine maatregelen kunnen toepassen. De medewerkers van de klussendienst komen op verzoek bij inwoners thuis om hierbij te ondersteunen. Denk aan het aanbrengen van ledlampen of radiatorfolie. De klussendienst beschikt bovendien over materialen. Voor deze doelgroep kan het namelijk ook lastig zijn om zelf met een kadokaart de juiste benodigde materialen te kopen. De klussendienst is actief vanaf november 2022.

Energiecoaches

Vanaf begin 2022 is door alle huishoudens (ook boven de 120% van de bijstandsnorm) een bezoek van een energiecoach aan te vragen. Dit kan via het Energieloket van de gemeente. De energiecoaches adviseren over het aanbrengen van kleine maatregelen en over veranderingen in gedrag dat kan zorgen voor minder verbruik. Denk hierbij aan de tip om de gordijnen achter de verwarming te hangen.

Meer maatregelen volgen

Het Rijk heeft aangekondigd dat er een vervolg komt op de beschikbare middelen vanuit de specifieke uitkering "Tijdelijke verlichting voor huishoudens met energiearmoede". Het college werkt aan een vervolg voor de invulling van deze middelen energiearmoede. Het gaat daarbij om besluiten over nog meer maatregelen en de verlenging van de energiecoaches. Hierover volgt uiterlijk begin 2023 een collegebesluit.

Compensatie 190 euro

Het Rijk verstrekt alle inwoners met een energiecontract in november en december 190 euro ter compensatie van de hoge energiekosten. Dit is een tussenoplossing totdat het prijsplafond gaat gelden. Samen met het Armoede Platform wordt er gekeken naar de mogelijkheden voor een inzamelingsactie voor inwoners die deze 190 euro niet nodig hebben. Dit kan dan worden overgemaakt naar een organisatie voor minima, die het geld op de juiste plek terecht kan laten komen.

Energie toegevoegd aan folder minimaregelingen

In november 2022 wordt de folder met de bestaande overige minimaregelingen uitgebreid met de maatregelen die voor energiekosten beschikbaar zijn in 2022. Deze wordt ook meegegeven aan energiecoaches. Zo informeren we deze doelgroep nog dit jaar ook over andere regelingen waarvoor zij mogelijk in aanmerking komen. Uiteraard volgt er voor 2023 ook een geactualiseerde folder.

Hoogachtend,
Het college van B&W,

H.J. Bolding
burgemeester

P.P.M. van Vilsteren
secretaris